

OBEC ŤAPEŠOVO

Územný plán obce **ŤAPEŠOVO**

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

návrh

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
v znení neskorších zmien a doplnkov

Obstarávateľ oznámenia:

Obec Ťapešovo, v zastúpení p. starostu – Pavol Bugaj

SPRACOVATEĽ OZNÁMENIA:

Ing. arch. Dávid Goč, OSO

Dátum: 07/2025

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

A.1. Názov: Obec Ťapešovo

A.2. Identifikačné číslo: 00314919

A.3 Adresa sídla: Obecný úrad Ťapešovo 83, 029 51 Ťapešovo

A.4. Meno, priezvisko, adresa, t. č. a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Starosta obce – Pavol Bugaj, Obecný úrad 83, 029 51 Ťapešovo, mobil: 0915 833787, e-mail: ou@obectapesovo.sk

Meno, priezvisko, adresa, t. č. a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a mieste konzultácie:

Ing. arch. Dávid Goč, Kalvárska 29, 034 01 Ružomberok, Tel/Fax: 044/4320594, e-mail: gam@nextra.sk

B. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

B.1. Názov: Zadanie pre Územný plán obce Ťapešovo

B.2. Charakter: Územný plán obce Ťapešovo

- posudzovaný v zmysle Zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v platnom znení,
- spracovaný v zmysle Zákona č. 200/2022 o územnom plánovaní Z.z., v platnom znení a Vyhlášky č. 392/2023.
- spracovaná v zmysle zásad organizácie územia, vecnej a časovej koordinácie v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja územia obce. Ciele a územný rozvoj obce koordinuje s požiadavkami ochrany prírody a krajiny, ochranou a využívaním prírodných zdrojov, s ochranou kultúro – historických hodnôt a ochranou jednotlivých zložiek životného prostredia pri hľadaní optimálnych možností využitia územia obce.

B.3. Hlavné ciele:

Obec Ťapešovo zaznamenáva v súčasnosti značný rozvoj stavebných aktivít, ktoré je potrebné koordinovať a získať tak optimálne urbanistické využitie celého katastrálneho územia obce. Územný plán bude riešiť celé katastrálne územie obce, existujúce urbanizované obytné územie je potrebné prehodnotiť, doplniť rekreačné územie, navrhnuť nové výrobné plochy, vybudovať chodníky v zastavanom území, sprehľadniť stav obecných pozemkov a riešiť rozvody inžinierskych sietí pre nové obytné územia a rozširujúce sa obytné, výrobné a rekreačné územie. Ďalej má obec má záujem plánovité odstraňovať negatívne javy spôsobené minulým vývojom, je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce, zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými rešpektovaním aktuálneho územného plánu veľkého územného celku, rešpektovať vlastnícke vzťahy, umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj bývania, rekreácie, výroby, služieb a podnikateľských aktivít, technickej infraštruktúry, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny, technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru, ako aj zvýšiť ekologickú stabilitu riešeného územia a zabezpečiť ochranu významných prírodných hodnôt.

Územný plán dorieši aj vzťahy obce a záujmového územia.

Hlavné ciele a požiadavky rozvoja obce, ktoré je treba v územnom pláne riešiť, sú formulované v Zadaní pre spracovanie Územného plánu obce Ťapešovo, ktoré svojim charakterom zadávacieho dokumentu sa stane podkladom pre spracovateľa územného plánu.

B.4. Obsah:

Obsah zadania a návrhu ÚPN obce Ťapešovo vyplýva z ustanovení zákona č. 200/2022 o územnom plánovaní Z.z. v platnom znení.

B.5. Uvažované variantné riešenia: Neuvažovalo sa s variantným riešením.

Návrh Zadania pre ÚPN obce Ťapešovo bude spracovaný na základe doplňujúcich prieskumov a rozborov, požiadaviek obce, a viacerých vzájomných rokovaní s obcou, na ktorých sa prekonzultovali variantné riešenia a vybral sa výsledný, predkladaný variant.

B.6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania územného plánu:

- Zadanie pre ÚPN obce Ťapešovo,
- návrh ÚPN obce Ťapešovo,
- pripomienkové konanie, opätovné rokovanie
- úprava riešenia územnoplánovacej dokumentácie po pripomienkach (čistopis)
- podklady na schválenie a schválenie územnoplánovacej dokumentácie v obecnom zastupiteľstve.

B.7. Vzťah k iným strategickým dokumentom: Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Územný plán regiónu, ktorý je vyššou územnou jednotkou pre riešenú obec je Územný plán veľkého územného celku Žilinský kraj (spracovateľ Združenie VÚC Žilina, v r. 1998), ktorý prerokovala vláda SR dňa 26. mája 1998. Nariadením vlády č. 223/1998 Z.z. zo dňa 26. mája 1998 uverejneným 18. júla 1998 v Zbierke zákonov SR v číastke 85, sa vyhlásila záväzná časť územného plánu VÚC Žilinský kraj.

Žilinský samosprávny kraj obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 1 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a zmenenú a doplnenú záväznú časť schválil dňa 27. 04. 2005, ako Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č. 6/2005.

Žilinský samosprávny kraj obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 2 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a záväznú časť schválil dňa 04. 09. 2006, ako Dodatok k Všeobecne záväznému nariadeniu Žilinského samosprávneho kraja č.6/2005.

Žilinský samosprávny kraj ďalej obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 3 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a ich záväznú časť schválil dňa 17. 03. 2009, ako Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č.17/2009.

Žilinský samosprávny kraj ďalej obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 4 tohto územného plánu VÚC, ktoré prerokoval a ich záväznú časť schválil dňa 27.06.2011, ako Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č.26/2011. Žilinský samosprávny kraj ďalej obstaral Zmeny a doplnky (ZaD) č. 5 ÚPN VÚC Žilinský kraj, ktoré boli schválené dňa 19.03.2019 v Zastupiteľstve ŽSK a Záväzná časť Zmien a doplnkov č. 5 ÚPN VÚC Žilinský kraj bola schválená VZN č.49/2018.

Územný plán obce Ťapešovo bude spracovaný v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou.

B.8. Orgán kompetentný na jeho prijatie: Obecné zastupiteľstvo v Ťapešove.

B.9. Druh schvaľovacieho dokumentu: Uznesenie, územný plán aj jeho záväzná časť, bude vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením obce Ťapešovo.

C. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.1. Požiadavky na vstupy:

- platná územnoplánovacia dokumentácia regionálnej úrovne,
- platné strategické dokumenty na miestnej a regionálnej úrovni,
- súhrn požiadaviek dotknutých orgánov a právnických a fyzických osôb.

C.2. Údaje o výstupoch: ÚPN obce Ťapešovo, smerná časť a návrh záväzných regulatívov.

C.3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Obec Ťapešovo z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Žilinského samosprávneho kraja, do okresu Námestovo. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Obec Ťapešovo leží v západnej časti okresu Námestovo.

Katastrálne územie Ťapešova leží na juhozápad od Oravskej priehrady. Hranicu katastra tvorí na severozápade terasová hrana rieky Biela Orava, na severovýchode a východe dolina potoka Javorina a na juhovýchode a juhu hrebeň Oravskej Magury a na juhozápade a západe dolina potoka Adamka.

Susednými katastrami sú na severozápade Oravská Jasenica, na východe a severovýchode Vavrečka, na juhu a juhovýchode Krásna Hôrka (miestna časť Tvrdošina) a na juhozápade a západe Lokca.

Ťapešovo je vzdialené od Lokce 4 km, 8 km od okresného mesta Námestovo, 19 km od mesta Tvrdošín (železnica), cca 29 km od mesta Dolný Kubín 90 km od krajského mesta Žilina a 290 km od Bratislavy Dopravne je napojená na cestu I/78, ktorá ide v peáži s cestou II/520 a smeruje z Oravského Podzámku do Námestova.

Katastrálne územie má pomerne kompaktný tvar až na pretiahnutú časť smerom SZ - JV.

Riešené územie obce Ťapešovo predstavuje celé katastrálne územie. V návrhu územného plánu bude rozdelené na:

I. Zastavané územie obce

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina

V súčasnosti je zastavané územie obce Ťapešovo legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce. Táto hranica zodpovedá stavu k 1.1.1990. Vztahujú sa na ňu zábery poľnohospodárskej pôdy. V územnom pláne bude navrhnuté rozšírenie zastavaného územia obce. Súčasné a navrhované hranice zastavaného územia obce bude interpretované v grafickej časti územného plánu.

I. Zastavané územie obce

Obec Ťapešovo má dobrý predpoklad pre rozvoj bývania, dobudovanie občianskej vybavenosti, ekologickej výroby, rekreácie, cestovného ruchu a turistiky.

Zastavané územie bude v územnom pláne rozdelené na:

Obec je typickým vidieckym sídlom s uličnou zástavbou, ktorá sa historicky formovala popri potoku Nevolajka s dvomi centrami. Jedno centrum vzniká okolo obecného úradu a druhé okolo rímsko-katolíckeho kostola a základnej školy. Hlavnú dopravnú kompozičnú os tvorí cesta III. triedy III/2274, na ktorú nadväzuje priečny systém miestnych ciest smerujúcich na východ a na západ.

Obecný úrad sa nachádza v juhozápadnej polovici zastavaného územia spolu s predajňou potravín COOP Jednota. Plochy kostola, cintorína a základnej školy sú lokalizované v severovýchodnej časti zastavaného územia. Plochy výroby - (bývalé JRD) sú umiestnené severne od obecného úradu, na západnom okraji zastavaného územia obce, v ktorom okrem chovu dobytká, sú umiestnené niektoré výrobné a skladové objekty. Pri historickej prístupovej ceste (Viciálke), ktorá je napojená na cestu I/78 v smere na Námestovo, je situovaný areál píly. Všetky objekty občianskej vybavenosti, výroby, rodinných domov sú izolované stavby. Z hľadiska bývania prevažujú rodinné domy jedno – dvojbytové a jeden bytový dom v blízkosti PD. Iné viacbytové budovy (bytové domy) sa v obci nenachádzajú, ani ostatné bytové budovy (zariadenia pre deti a rodiny, seniorov a pod.). V strede obce sa nachádza detské ihrisko.

Rekreačné územie sa tiež v obci nenachádza. V doline za vodojemom, južne od zastavaného územia, v doline, sa nachádza oddychová plocha s minerálnym prameňom a prístreškami so sedením.

Bývanie

- pre rozvojové plochy obytnej výstavby (RD) sa primárne využijú voľné plochy záhrad existujúcich pozemkov rodinných domov a novú výstavbu situovať prevažne východne a západne od zastavaného územia obce.

Vybavenosť

- rozvojové plochy pre funkcie vybavenosti budú riešené pokiaľ možno v nadväznosti na existujúce plochy občianskej vybavenosti s využitím voľných plôch v existujúcej zástavbe, okrem toho budú navrhnuté aj vhodné lokality v rozptyle.

Šport a rekreácia

- rozvojové plochy pre šport a rekreáciu budú vznikať na navrhovaných rekreačných plochách juhozápadnej a juhovýchodne od južného konca zastavaného územia obce. Časť areál hospodárskeho dvora je možné navrhnuť na agroturistický areál.

Výroba

- rozvojové plochy pre výrobu riešiť na území severovýchodne od zastavaného územia obce – medzi cestou I/78 a zastavaným územím, okolo historickej prístupovej cesty (Viciálky) do obce, smerujúcej z cesty I/78 popri pile do obce.

II. Územie mimo zastavaného územia obce – voľná krajina

Ostatné územia katastra obce predstavuje plocha medzi hranicou zastavaného územia a hranicou katastrálneho územia obce. Obidve územia sú nerozlučne zviazané a ovplyvňované. Prírodný charakter ostatného územia je v protiklade s antropologickou činnosťou človeka v zastavanom území. Územný plán obce Ťapešovo je založený na princípe optimalizácie možnosti viacfunkčného krajinného potenciálu, zmierňuje tieto protiklady. Dbá na zachovanie ekologickej stability riešeného územia, diverzibility prírodných prvkov.

Územie mimo zastavaného územia v obci Ťapešovo tvorí

D - ZÓNA OCHRANY PRÍRODY A VOĽNEJ KRAJINY (OP) s nasledovnými opatreniami, sa vždy konkrétne viažu na vyššie vyčlenené zóny územia :

- opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity
- opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov
- opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva
- opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov
- opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

Kultúrohistorické a prírodných hodnoty riešeného územia

KULTÚRNE HODNOTY

V súčasnosti sa na riešenom území nachádzajú nasledovné **národné kultúrne pamiatky** (ďalej len NKP), ktoré sú predmetom pamiatkovej ochrany v zmysle pamiatkového zákona a sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF):

- KRÍŽ S KORPUSOM NA PODSTAVCI, KNC pare. č. 1145/3, evid. č. ÚZPF 2672

Kríž s korpusom prístupný sa nachádza vedľa komunikácie Dolný Kubín - Lokca - Námestovo, pred vstupom do zastavanej časti obce Ťapešovo.

Na uvedenú NKP sa vzťahuje ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona dotýkajúca sa individuálnej ochrany.

Povinnosťou vlastníka je trvale udržiavať dobrý stavebnotechnický stav NKP, ako aj jej prostredia, v zmysle § 27 pamiatkového zákona. Využívanie a prezentácia nehnuteľných NKP sú možné len takým spôsobom, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote. Všeobecnou podmienkou pamiatkovej ochrany NKP je individuálny prístup ku každému objektu NKP a jej prostrediu, s cieľom zachovania ich špecifických hodnôt, jedinečnosti, ako aj hodnôt prostredia, do ktorého je NKP situovaná. V zmysle §27, ods. 2, pamiatkového zákona, je súčasťou NKP aj jej bezprostredné okolie, t.j. priestor 10 m od objektu. V tomto priestore nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty NKP.

V rámci záujmu zachovania miestnej významovej hodnoty iných objektov, ktoré nemajú status NKP, je možné v obci zriadiť ochranu zaujímavých a architektonicky hodnotných objektov. V zmysle pamiatkového zákona je možné takéto objekty zaradiť medzi tzv. pamätihodnosti obce, ktorých evidenciu utvára a vedie obec.

Na katastrálnom území obce Ťapešovo sa nenachádzajú žiadne plochy, ktoré by boli pamiatkovými územiami vyhlásenými podľa pamiatkového zákona - pamiatková zóna, resp. pamiatková rezervácia, ani žiadne priestory a objekty chránené ako historická zeleň.

V centrálnej evidencii archeologických nálezísk Slovenska nie je v riešenom katastrálnom území evidované žiadne archeologické nálezisko. V historickom jadre obce (rozsah zástavby podľa obr. 1-2) je vysoký predpoklad archeologických nálezov. Okrem dobovej zástavby sú na starých mapách (I a II vojenské mapovanie) zaznačené aj mlyny pri toku Bielej Oravy a staré komunikácie, niektoré z nich sú využívané až do súčasnosti. Veľká časť predmetného katastra bola v minulosti poľnohospodársky využívaná, preto je veľmi pravdepodobné, že pri prieskume v minulosti obrábaných území sa nájdu v ornici archeologické nálezy z obdobia minimálne 18. a 20. storočia (mince, črepy, drobné predmety), ktoré sú typickými nálezmi na využívannej pôde v minulosti.

Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že katastrálne územie Ťapešova, má archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jeho katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou. **Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby v stavebných konaniach akejkoľvek stavby, pri ktorej sa predpokladá zásah do terénu (zakladanie stavieb všetkého druhu, líniové podzemné vedenia, komunikácie, hrubé terénne úpravy, rekultivácie a pod.), musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad Žilina, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre stavebné konanie.** V opodstatnených prípadoch Krajský pamiatkový úrad Žilina stanoví požiadavku na zabezpečenie archeologického výskumu.

Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona a § 44 stavebného zákona č. 25/2025 Z.z. v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí **nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález Krajskému pamiatkovému úradu Žilina.** Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný

vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nález, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Podľa § 40 ods. 3 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

PRÍRODNÉ HODNOTY

OCHRANA PRÍRODY A KRAJINY

-ochrana prírody a krajiny

Identifikácia územia: Žilinský kraj, okres Námestovo, k. ú. Tapešovo

Hodnotenie z hľadiska ochrany prírody a krajiny:

- Celá časť katastrálneho územia obce Tapešovo sa nachádza v území, kde platí **1. stupeň územnej ochrany (tzv. všeobecná ochrana)** podľa Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších

- **územné systémy ekologickej stability (ÚSES)**

- V zmysle RÚSES-u okresu Námestovo sú v katastrálnom území obce Tapešovo nasledovné prvky:

Regionálny biokoridor hvádzky - „**RBk8 Alúvium Bielej Oravy**“ v severozápadnej a severnej časti,

Regionálny biokoridor terestrický - „**RBk16 Tapešovo - Lokca**“ v západnej časti.

V katastrálnom území obce Tapešovo sa nachádza tiež niekoľko biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov miestneho významu. Z miestnych biokoridorov sú významné vodné toky „**Nevolajka**“ a „**Adamka**“. V katastrálnom území obce Tapešovo sa nachádzajú tiež dobre zachovalé lúčne spoločenstvá, ktoré sa tu nachádzajú na viacerých lokalitách.

Prírodné zdroje

- ochrana lesných zdrojov

Ochrana lesných zdrojov je zabezpečená lesným zákonom. V katastri sa nachádzajú hospodárske lesy a lesy osobitného určenia z titulu ochrany prírody. Ich zachovanie ako reprezentatívneho lesného biotopu je dôležité aj kvôli integrácii mnohých funkcií. V riešenom území, ktoré je časťou katastra sa nachádzajú len hospodárske lesy na pomerne malej výmere.

- ochrana vodných zdrojov

V riešenom území sa nachádza vodojem pre záchyt pitnej vody.

- ochrana pôdných zdrojov

Chránenou pôdou v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu je pôda s bonitou od 1. do 4. bonitnej triedy a pôda s vykonanými investičnými zásahmi. V riešenom území sa takáto pôda nevyskytuje.

- ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi. Patria sem vybrané plochy biotopov s prirodzeným zložením resp. blízkym prirodzenému a príliš neovplyvňované hospodárením. Takéto plochy sú väčšinou už zahrnuté v rámci iných významných plôch územného systému ekologickej stability.

- ochrana ovzdušia

V riešenom území sa nenachádzajú významné zdroje znečisťovania ovzdušia. Jedná sa len o bodové zdroje z objektov využívajúcich tuhé palivo – drevo. Ďalším zdrojom sú dopravné prostriedky, ktorých neustále pribúda.

- ochrana genofondových zdrojov

Za genofondové plochy môžeme považovať plochy biotopov s genofondovo významnými druhmi, v riešenom území ide o tieto genofondové plochy:

- Alúvium Nevolajky

- Alúvium Bielej Oravy a

- Podjavoriny (Laziny)

Patria sem vybrané plochy biotopov s prirodzeným zložením resp. blízkym prirodzenému a príliš neovplyvňované hospodárením. Takéto plochy sú väčšinou už zahrnuté v rámci iných významných plôch územného systému ekologickej stability.

-chránené-druhy (druhovú ochranu)

Chránené druhy rastlín aj živočíchov možno nájsť na viacerých miestach katastra. Niektoré boli spomenuté v časti rastlinstvo a živočíšstvo. Pre ich ochranu je dôležitá osвета príslušných orgánov ako aj vzdelanostná úroveň obyvateľstva.

-ochrana drevín

V rámci riešeného územia sa nenachádzajú chránené stromy ako kategória zákona o ochrane prírody a krajiny. Platí tu ale všeobecná ochrana drevín rastúcich mimo les dosahujúcich potrebné parametre, ktorá vyplýva takisto zo zákona o ochrane prírody a krajiny.

-zosuvy a radón

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP **vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia:**

a) výskyt potenciálnych zosuvov. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je po potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

c) výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného a radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

ZABEZPEČENIE OCHRANY A VYUŽITELNOSTI ZDROJOV A LOŽÍSK NERASTOV,

Na území obce Ťapešovo neevidujeme žiadne výhradné ložiská CHU, ložiská nevyhradeného nerastu, staré banské diela a línie starých banských diel.

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Obec plánuje výstavbu zberného dvora – južne od Poľnohospodárskeho dvora. Predmetný zámer je potrebné zapracovať do ÚPN-O.

REKREAČNÁ VEGETÁCIA A VODSTVO

V k.ú. obce sa nachádzajú stavby pre ochranu a tvorbu krajín - detské ihrisko v centre obce a oddychová zóna pri minerálnom prameni s prvkami drobnej architektúry. Uvedené stavby vrátane nových rekreačných plôch je potrebné zapracovať do návrhu ÚPN-O.

PRODUKČNÁ VEGETÁCIA A VODSTVO

V k.ú. obce sa nachádzajú stavby pre ochranu a tvorbu krajiny a to hydromeliorácie a potrebné spevnenie brehov vodného toku Nevolajka, ktorá tvorí spolu s cestou III/2274 kompozičnú os obce. Uvedené skutočnosti je potrebné rešpektovať a zapracovať do návrhu ÚPN-O.

C.4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Ťapešovo medzi obce s celkovým počtom nad 800 obyvateľov (veľkostná kategória od 500 do 999 obyvateľov).

Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je v nasledujúcej tabuľke - Počet obyvateľov podľa pohlavia

Obec Ťapešovo	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Muži	366	370	367	377	381	399	413	423	421	424
Ženy	332	338	350	364	369	378	389	399	404	421
Spolu	698	708	717	741	750	777	802	822	825	848
Prírastok		+10	+ 9	+24	+ 9	+26	+ 5	+20	+ 5	+23

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z grafického znázornenia je zjavné, že vývoj počtu obyvateľov obce Ťapešovo má v sledovanom období neustále stúpajúcu tendenciu. Od roku 2012 kedy predstavoval počet obyvateľov 672, nastáva postupný nárast počtu obyvateľov na úroveň 822 obyvateľov v roku 2022 (+150 obyvateľov).

Obec Ťapešovo sa svojou polohou a dostupnosťou do okresného mesta Námestovo a aj do mesta Dolný Kubín stáva zaujímavá z hľadiska trvalého bývania. Pri členení rodinných domov podľa obdobiach ich výstavby prevládajú v obci rodinné domy vystavané od roku 1961 do roku 1970. Najmenšia výstavba bola zaznamenaná pred rokom 1919. Vzhľadom na vlastníctvo pozemkov vhodných pre výstavbu bytov, tak v obci sa takéto pozemky nachádzajú. Taktiež sa v obci nachádzajú obyvatelia, ktorí prejavili záujem o bývanie. Pri riešení funkčnej zložky bývania je potrebné zohľadniť celkové tendencie vývoja, ktoré je nutné sledovať v časovom horizonte 3 a 4 desaťročí, prezentovaných sčítaním ľudu, domov a bytov v roku 2024 a údajmi od Štatistického úradu SR. V obci sa nachádza cca 200 domov, ktoré slúžia na trvalé bývanie.

V návrhu ÚPN-O je potrebné zabezpečiť:

- regeneráciou, resp. prestavbou v súčasnosti neobývaných priestorov,
- prestavbou a modernizáciou súčasných bytov,
- novou výstavbou vo forme intenzifikácie súčasnej obytnej štruktúry,
- novou výstavbou rodinných domov v časti Laclankové, Trní Sad, Stredný lán, Ježičky, Kajankovo, Pod Závoz, Bakalovo, Vyšné Záhumnie, Jankuláková, Nižné Záhumnie, Tomovčíkovo, Dielnice, Kapustníje Hriadky a pod.
- zabezpečiť zdravotné, sociálne, vzdelanostné, kultúrne a športové potreby obyvateľov a pracovné príležitosti pre nich, zosúladiť programov vzdelanosti a znižovania nezamestnanosti a vytvárať pracovné miesta, hlavne v oblasti cestovného ruchu a rekreácie.

Jedným zo základných cieľov územného plánu v ďalšom vývoji obce je vytváranie podmienok pre plynulý populačný rast a tým vytváranie podmienok pre ovplyvňovanie priaznivej demografickej a sociálno – ekonomickej štruktúry obyvateľov v budúcom období. Migrácia ako jeden z faktorov, ktorý bude ovplyvňovať celkový populačný vývoj obce, bude determinovaná územnými podmienkami v obci. V úvahách o migračnom procese, je potrebné si uvedomiť, že obyvateľstvo v produktívnom a poproduktívnom veku je viazané k bytovému fondu v rodinných domoch a predstavuje stabilizovanú časť populácie. Práve aj zabezpečením pozemkov, vhodných na výstavbu rodinných domov zabezpečíme rast obyvateľstva. Rozvoj obytného územia je podmienený rastom populácie, schopnosťou vysporiadať majetkové pomery jednotlivých stavebných pozemkov a solventnosťou obyvateľov. V nadväznosti na ciele spracovania návrhu ÚPN obce Ťapešovo predpokladáme pozitívny nepriamy vplyv na zdravie obyvateľstva obce, ktorý spočíva v koncepčnom riešení prípravy obce na realizáciu technickej a dopravnej infraštruktúry, bývania, zložiek a faktorov ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia, ekologickej stability územia a ochrany poľnohospodárskej pôdy. Strategický dokument nemá priame negatívne účinky na zdravotný stav obyvateľstva, krajinnú štruktúru a životné prostredie.

C.5. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu: uplatnenie dokumentu nepredstavuje riziká z hľadiska životného prostredia

C.6. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice: nepredpokladajú sa, hoci obec Ťapešovo sa nenachádza v priamom dotyku so štátnymi hranicami s Poľskom.

D. DOTKNUTÉ SUBJEKTY

D.1. Vymedzenia zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení: fyzické a právnické osoby, miestne občianske združenia, subjekty so sídlom v obci Ťapešovo, subjekty majúce majetkovo – právne záujmy v riešenom území, viď. Príloha č.1 .

D.2. Zoznam dotknutých subjektov: dotknuté orgány štátnej správy, miestnej samosprávy a dotknuté právnické osoby, viď. Príloha č.1.

D.3. Dotknuté susedné štáty: žiadne

E. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

E.1. Mapová a iná grafická dokumentácia: Zadanie pre ÚPN obce Ťapešovo + Problémový výkres, ktorý je výstupom prieskumov a rozborov, na ktorom je schematicky zakreslený predpokladaný rozvoj zastavaného územia, ktoré bude riešiť návrh územného plánu.

E.2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

- 2.1 prípravné dokumenty, podklady od obce a na webovej stránke obce,
- 2.2 odvetvové územnoplánovacie podklady,
- 2.3 strategické rozvojové dokumenty obce, napr. PHSR,
- 2.4 informácie získané na pracovných rokovaníach s obcou,
- 2.5 vlastný prieskum územia.

E.3. Príloha: Zadanie pre ÚPN obce Ťapešovo + Problémový výkres

F. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA: Ružomberok, dňa 25.07.2025

G. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

G.1. Meno spracovateľa oznámenia: Ing. arch. Dávid Goč

G.2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka:
Pavol Bugaj, starosta obce

Príloha č.1

Zoznam dotknutých subjektov:

- 1 Ministerstvo životného prostredia SR, Nám. L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- 2 MŽP SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- 3 Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
- 4 Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Žilina, Uhoľná 1, 010 01 Žilina
- 5 Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ul. Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- 6 Okresný úrad Žilina, odb. opravných prostriedkov, pozemkový referát, Ul. Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina
- 7 Okresný úrad Námestovo, pozemkový a lesný odbor, Námestia A. Bernoláka 381/4, 029 01 Námestovo
- 8 Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie, úseky ŠSOPaK, ŠSOH, ŠSOO a ŠVS, Miestneho priemyslu 571, 029 01 Námestovo
- 9 ŠOP SR, Správa Chránenej krajiny oblasti Horná Orava, Bernolákova 408, 029 01 Námestovo
- 10 Krajský pamiatkový úrad Žilina, pracovisko Ružomberok, Mariánska 13, 034 01 Ružomberok
- 11 Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Nemocničná 12, 026 01 Dolný Kubín
- 12 Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Povodie horného Váhu, OZ, Jána Jančeka 358/36, 034 01 Ružomberok
- 13 Urbarialisti Ťapešovo -pozemkové spoločenstvo, 029 51 Ťapešovo
- 14 Rolnícke družstvo Vavrečka, Ťapešovo 168, 029 51 Ťapešovo
- 15 Obec Oravská Jasenica, Obecný úrad č. 126, 029 61 Oravská Jasenica,
- 16 Obec Vavrečka, Obecný úrad 203, 029 01 Vavrečka,
19. Obec Lokca, Trojičné nám. 3/8, 029 51 Lokca,
20. Mesto Tvrdošín, miestna časť Krásna Hôrka, Okresný úrad Tvrdošín, Sídl. 16, 027 44 Tvrdošín